

REINSKINN – BRUKSANVISNING

Produsent: _____

Kontaktopplysninger: _____

Et lufttørket reinskinn er tørket utendørs ved hjelp av tradisjonelle finske metoder for lufttørking. Et tørket reinskinn er et unikt og naturlig produkt.

Et garvet og industrielt fremstilt reinskinn er den vanligste typen reinskinn som selges i butikkene. Garving gjør at reinskinnet kan motstå slitasje over tid, i motsetning til ubehandlet skinn. Garving gjør også at skinnet blir mykt.

Et behandlet reinskinn til utebruk er behandlet på samme måte som andre reinskinn, men er i tillegg spesialbehandlet. Skinnet kan behandles av et garveri eller reineieren.

Bruksområder

Et behandlet reinskinn er egnet for utebruk, for eksempel ved sledekjøring eller isfiske, eller som sitteunderlag ved leirbål, i gapahuker eller på verandaer. Et reinskinn er utmerket som sitte- eller liggeunderlag. Under tørkingen utvikler skinnet en viss motstand mot vann, noe som gjør at det kan plasseres på fuktige overflater som snø.

Et behandlet reinskinn har lavere fuktmotstand og er kun egnet for utebruk under tørre forhold. Det kan med fordel brukes som pynt eller innredningsdetalj. Så lenge du passer på å holde skinnet tørt, kan du bruke det som underlag utendørs.

Et skinn som er behandlet for utebruk, kan brukes til alle formålene nevnt ovenfor. Skinnet er svært vannbestandig og tørker raskt. Ingen fukt ble absorbert av skinnet når det gjennomgikk testing i 24 timer. Lærsideen tørket helt på fem timer, og pelssiden holdt seg tørr.

Form og størrelse

Reinnæringen produserer rundt 80 000 skinn hvert år, hvorav 70 % er kalveskinn. Størrelsen på skinnene varierer avhengig av vekstforholdene gjennom året og når reinsdyret ble født. En del forhandlere kategoriserer skinnene etter størrelse. Formen på skinnet varierer etter produksjonsmetode og om skinnet inneholder bein.

Behandling

Alle reinskinnprodukter mister alltid litt hår. Hårstråene i reinpels er hule – en egenskap som gir svært god isolasjonsevne, men også gjør hårene sprø. Skinnet bør derfor behandles varsomt.

Oppbevaring

Det anbefales å oppbevare skinnet på en romslig, luftig plass der skinnet kan "puste". Skinnet skal ikke rulles sammen eller plasseres i en pose. Et lufttørket skinn skal ikke oppbevares ved romtemperatur. Det vil tørke ut hvis rommet det oppbevares i, er for varmt. Et lufttørket skinn bør oppbevares i et tørt, rent og romslig

utemiljø der det ikke forekommer skadedyr eller insekter. Visse insekter, for eksempel pelsbiller, kan bekjempes med eteriske urter, sterkt duftende planter eller plantedeler (pors, laurbærblader, appelsinskall osv.) eller plantevernmidler.

Hvis skinnen blir vått, må du sørge for at det tørker. Sørg for at det er god plass rundt skinnen, og la det tørke med lærsiden opp. Hvis det er mulig, kan du henge opp skinnen for å la det tørke. Et lufttørket skinn vil bare holde seg i god stand hvis det er tilstrekkelig tørt. Hvis skinnen ikke er tørt, vil fukt det har absorbert, skape grobunn for bakterier. Et behandlet skinn bør også tørkes hvis det blir vått.

Foringelse av et lufttørket skinn

Hvis skinnen ikke oppbevares eller tørkes på riktig måte, vil det raskt forringes. At skinnen forringes, innebærer at hårsekkene går i oppløsning, slik at hårstrå og hårtuster faller av. En måte å finne ut hvilken stand skinnen er i, er å lukte på det. Skinnen har alltid en viss naturlig duft av rein, men hvis du kjenner en skarp og muggen lukt, er det et tegn på mikrobevekst. Innsiden av skinnen blir noe mørkere med tiden, men hvis innsiden raskt får en mørkere nyanse (muggen), har det vært oppbevart under forhold som er for fuktige. Et forringet skinn trekker til seg fluer og andre insekter.

Rengjøring

Hvis du søler væske på skinnen, tørker du bort væsken forsiktig. Du kan rengjøre skinnen ved å støvsuge det forsiktig med et møbelmunnstykke. Det er også mulig å rengjøre skinnen ved å børste av det forsiktig. Du kan også rengjøre skinnen med snø. Ved behov kan lærsiden på et lufttørket skinn tørkes av lett med et mildt rengjøringsmiddel.

Returrett

Returretten er garantert gjennom forbrukerloven (38/1978). Et feilfritt skinn som er kjøpt i butikk, omfattes kun av returrett hvis forhandleren har innvilget det. For skinn som er kjøpt på nettet eller via dørsalg, er det to ukers returrett. Kunden betaler eventuelle returkostnader. Kontakt forhandleren hvis du trenger instruksjoner.

Eksport

Reinen er ikke en utrydningstruet art i henhold til CITES. Det kreves ikke tillatelse til å eksportere reinskinn fra Finland. Undersøk med vedkommende myndigheter i importlandet om det kreves tillatelse for importen. Ved behov kan finske myndigheter gi deg et uformelt sertifikat som sier at reinen ikke er en utrydningstruet art i henhold til CITES. I Finland behandles CITES-relaterte saker av det finske miljøinstituttet (SYKE).

Kassering

Når skinnen har nådd slutten av sin levetid, kan det kastes som brennbart avfall, dvs. at det kan kastes med vanlig husholdningsavfall. Hvis reinskinnen er lufttørket, kan det brukes som råmateriale for tradisjonelt garvet lær. Instruksjoner for hvordan du lager slikt lær, kan fås hos finske utdanningsinstitusjoner og folkehøgskoler.

Denne håndboken er skrevet innenfor rammen av prosjektet Taljat rahaksi (Fra reinskinn til penger) som Lapland University of Applied Sciences gjennomførte i samarbeid med Reindeer Herders' Association i 2021–2022. Prosjektet ble finansiert av ELY Centre for Lapland fra European Agricultural Fund for Rural Development.